

Bibliografie

Afbeeldingen

Afb. 1, Papiermaken in China, public domain in the U.S.

Afb.2, Watermolens in Nederland [Website]. Marten Orges in Arnhem. Geraadpleegd op 11 januari 2017 via <http://www.waterradmolens.nl/Gelderland/MartenOrges.htm>

Afb. 3, Schutpapier [Website]. Geraadpleegd op 11 januari 2017 via <http://www.schutpapier.nl/product-mogelijkheden/kunstenaars-papier/klassiek-drukpapier/>

Afb.4, Colard Mansion als kopiïst, 1482, handschrift *Le dialogue des créatures*. Privé-verzameling, Zwitserland.

Afb. 5 en 6, Boeken uit de Erfgoedkoffer, Openbare Bibliotheek Brugge

Afb. 7, Handschrift met versieringen, ca. 1300, *Speculum doctrinale* van Vincentius van Beauvais. Openbare Bibliotheek, Brugge. [Ms. 251]

Afb. 8, Pigmenten uit Erfgoedkoffer, Openbare Bibliotheek Brugge

Afb. 9, Blokdruk, 1593, *Materia Medica* (Chinees handboek kruidengeneeskunde).

Afb. 10, Blokdruk, 1460-1470, *Armenbijbel*. Koninklijke Bibliotheek van Nederland, Den Haag.

Afb. 11, Gutenberg

Afb. 12, Boekdrukkerij De Arend [Website]. Handzetten met loden letters. Geraadpleegd op 11 januari 2017 via <http://www.boekdrukkerijdearend.nl/gallery/121-2>

Afb. 13, Museum Plantin-Moretus Antwerpen [Website]. Oudste drukpersen ter wereld. Geraadpleegd op 11 januari 2017 via <http://www.museumplantinmoretus.be/nl/pagina/de-twee-oudste-drukpersen-ter-wereld>

Afb. 14, Drukmuseum[Website]. Stempel en matrijs. Geraadpleegd op 11 januari via <http://druckmuseum.elis-management.com/druck-gutenberg.htm>.

Afb. 15, Drukatelier, ca. 1550, afbeelding 4 uit *Nova Reperta* (Nieuwe uitvindingen) . British Museum.

Afb. 16, *Biblia Latina* of 42-regelige Bijbel, ca.1455. Morgan Library & Museum, New York.

Afb. 17, Saturnus eet zijn kinderen op, 1484, *Métamorphoses* uitgegeven door Colard Mansion. Openbare Bibliotheek, Brugge.

Afb. 18, Colofon en drukkersmerk, 1484, *Métamorphoses* uitgegeven door Colard Mansion. Openbare Bibliotheek, Brugge.

Afb. 19 en 20, Twee houtsnedes, 1484, *Métamorphoses* uitgegeven door Colard Mansion. Openbare bibliotheek, Brugge.

Afb. 21, Kopergravure. Losse prent van Colard Mansion

Afb. 22, *Le recueil des histoires de Troyes* uitgegeven door William Caxton, ca. 1473-1474. Library of Congress, Washington.nog checken

Afb. 23, Colofon, 1476, *Le jardin de dévotion* uitgegeven door Colard Mansion. Openbare Bibliotheek, Brugge.

Afb. 24, Incunabel, 1484, *Métamorphoses* uitgegeven door Colard Mansion. Openbare bibliotheek, Brugge.

Afb. 25, Incunabel, 1476, *Boccaccio* uitgegeven door Colard Mansion. Museum of Fine Arts, Boston.

Afb. 26, Cartoon 'The evolution of communication': Keefe, M. (2009, 27 maart). *The evolution of communication*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via <https://www.denverpost.com/2009/03/26/evolution-of-communication>

Afb. 27, Afbeelding kaartje verspreiding boekdrukkunst: Morris, N. & Grant, N. (2010) *Late middeleeuwen en Renaissance*. Uit: Het laatste nieuws.

Boeken

Le Loup, W. en Vandamme L. (1988). *Schatten uit de Biekorf-bibliotheek: incunabels*. Brugge: Stadsbestuur Brugge.

Mathijssen, M. (Red.). (2011). *Boeken onder druk: censuur en pers-onvrijheid in Nederland sinds de boekdrukkunst*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Pollard, M. (1992). *Johann Gutenberg : over de uitvinding van het drukken met losse letters en een pers*. Leuven: Davidsfonds.

Rooney, A. (2016). *Wees blij dat er internet is!* Zoetermeer: NBD Biblion

Samuels, C. (2014). *Tijdslijn van de Renaissance*. Etten-Leur: Corona.

Stedelijke Musea Antwerpen Educatieve Dienst. (1989). *Over letters, boeken en prenten: didactische brochure voor het Museum Plantin-Moretus en het Stedelijk Prentenkabinet*. Antwerpen: Stad Antwerpen

Van Eijnatten, J. (2014). *Van dorpsplein tot cyberspace: een cultuurgeschiedenis van de communicatie*. Amsterdam: Prometheus.

Online bronnen

Conn3ct: impact van drukpers en sociale media [Website]. Geraadpleegd op 27 december 2017 via <http://www.conn3ct.media/>

KBR Educatieve Dienst. *Pedagogisch dossier: de boekdrukkunst*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via http://www.kbr.be/sites/default/files/content/pdf/NL_pedagogische_dossiers/boekdrukkunst.pdf

IsGeschiedenis [Website]. *Totstandkoming van de boekdrukkunst*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via <https://isgeschiedenis.nl/nieuws/totstandkoming-van-de-boekdrukkunst>

Starckx, S. (2007). *Robert Cailliau, Belgisch mede-uitvinder van het world wide web: 'Ik pleit voor een internetrijbewijs'*. *Eos magazine*, 24(9), 123-126
Geraadpleegd op 27 december 2017 via <https://www.sciencejournalist.be>

Titelpagina. (z.j.). In *Algemeen letterkundig lexicon*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via http://www.dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/dela012alge01_01_01962.php

Incipit. (z.j.). In *Algemeen letterkundig lexicon*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via http://www.dbnl.org/tekst/dela012alge01_01/dela012alge01_01_01180.php

SST. (2013, 1 mei). *Cern zet allereerste webpagina opnieuw online*. *Eos wetenschap*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via www.eoswetenschap.eu

Humanistische Canon [Website]. *Boekdrukkunst*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via <http://humanistischecanon.nl/venster/boekdrukkunst>

Hermans, S. (Red.). *Fake news? What's in a name*. Geraadpleegd op 27 december 2017 via <https://mediawijs.be/tools/educatief-pakket-fake-news>